

Duminica a 4-a după Rusalii

(Vindecarea slugii sutaşului)

28 iunie 2026

„În vremea aceea, pe când Iisus intra în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaş, rugându-L și zicând: **Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinându-se cumplit.** Și i-a zis Iisus: **Venind îl voi vindeca.** Dar sutaşul, răspunzând, I-a zis: **Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu, ci numai spune un cuvânt și se va vindeca sluga mea.** Că și eu sunt om sub stăpânirea altora și am sub mine ostași și-i spun acestuia: Du-te, și se duce; și celuilalt: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face. Auzind, Iisus s-a minunat și a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: **Nici în Israel n-am găsit atâta credință.** Și zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în Împărăția Cerurilor. Iar fiii Împărăției vor fi aruncați în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Și a zis Iisus sutaşului: **Du-te, fie ție după cum ai crezut. Și s-a însănătoșit sluga lui în ceasul acela**” (Ev. Matei 8, 5-13).

Minunea vindecării slugii sutaşului sau centurionului roman conține învățături duhovnicești centrale pentru viața creștină. În cele ce urmează mă voi opri asupra a trei aspecte: 1. Cum un păgân politeist câștigă cerul și vindecarea slugii; 2. Credința sutaşului – rațiune, compasiune, smerenie; 3. Despre puterea creatoare a Cuvântului.

1. Cum un păgân politeist câștigă cerul și vindecarea slugii

De când mă știu, sutaşul din Evanghelia de astăzi m-a impresionat profund. Un păgân politeist, un reprezentat al puterii politice opresoare romane, un om nedus la biserică, care nu credea în Dumnezeu cel viu și se afla în afara moralei Legii vine în Capernaum și îl caută pe Hristos, rugându-L să-i vindece sluga! **Apare așa deodată în Evanghelie și ne uimește pe toți prin modul său de a fi:** iudeii îl contestau de Hristos, iar el îl numește „Domn”; este plin de dragoste pentru sluga sa, punându-se pe drum pentru a o ajuta în suferință; își mărturisește nevrednicia de a-L primi pe Hristos în casa lui; arată o credință profundă prin care își explică și înțelege lumea și puterea lui Dumnezeu! Ce a primit pentru toate acestea? Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Pentru că a arătat multă credință și smerenie, **Hristos i-a dat cerul și i-a adăugat și sănătatea slugii**”¹.

Este un caz excepțional, care ne uimește pe toți. Astăzi, mulți oameni cu credință se roagă lui Hristos pentru cei dragi ai lor, aflați în suferință, asemenea centurionului, dar minunea vindecării nu are loc. Putem distinge din Evangheliile vreun criteriu după care Hristos acționează în timpul vindecărilor? Sfântul Ioan Gură de Aur răspunde la această întrebare, propunând o paralelă între vindecarea slugii sutaşului și a fiicei femeii cananeence și arătând cât de nepătrunsă este lucrarea lui Dumnezeu:

*„Sutaşului îi spune, fără să fie chemat, că Se va duce acasă la el, ca să afli credința sutaşului și marea lui smerenie; canaaneenei însă refuză să-i împlinescă cererea pentru a o face să stăruie în rugăciunea ei. **Doctor înțelept și iscusit fiind, știe să dobândească cele contrarii prin contrarii.** Într-un caz prin ducerea Sa de bunăvoie în casa sutaşului; în celălalt, prin amânarea îndelungată și prin refuzul Său, descoperă credința femeii”².*

Stăm așadar în fața unui Dumnezeu care lucrează paradoxal sau antinomic și nu răspunde așteptărilor noastre cum ne-am aștepta noi! Hristos descoperă în minunile

¹Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Matei, p. 341.

²Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Matei, pp. 334-335.

Sale o lucrare dumnezeiască ce urmărește nașterea sau creșterea virtuților în om, înainte ca acesta să primească bunăvoința, vindecarea sau harul Său. Uneori răbdarea și așteptarea întăresc și cresc credința unui om, alteori Dumnezeu împlinește cererea acestuia imediat! Pronia divină sau călăuzirea duhovnicească din partea lui Dumnezeu trebuie descoperită în credință mereu și mereu, până la sfârșit. O apoftegmă spune că atunci când Dumnezeu „doarme” se trezește omul! Suntem uneori lăsați să strigăm în rugăciune către El, pentru a crește în credință și a primi în cele din urmă cerul, asemenea sutașului. De multe ori nici nu știm ce și cum să cerem. Sfântul Părinte Arsenie Boca spunea: **„Dumnezeu le cere oamenilor să asculte de El, iar oamenii îi cer lui Dumnezeu să asculte El de ei”,** întrebându-se în final retoric: **„Acum cine de cine s-asculte”!**

Cum procedează Dumnezeu în situațiile concrete ale vieții noastre atunci când trecem prin încercări și suferințe rămâne așadar un mister sau o taină pe care fiecare dintre noi trebuie să o descopere! Este taina vieții și a credinței noastre! Uneori nu răspunde rugăciunilor noastre cu lunile și anii, alteori ne mirăm și noi de imediatul răspunsului. Un singur lucru știm, că ne iubește cu iubire părintească și nu ne-ar da niciodată să mâncăm pietre atunci când noi cerem pâine! (cf. Mt 7,9). Așezați în această credință, rămânem în rugăciune stăruitoare și cu ochii inimii deschiși, spre a vedea calea pe care ne-o deschide Dumnezeu. **Dacă până la finalul vieții nu vom primi un răspuns, ne rămâne nădejdea că lacrimile care au curs pe pământ vor fi șterse de Dumnezeu Însuși în Noul Ierusalim:** „Și va șterge orice lacrimă din ochii lor și moarte nu va mai fi; nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut” (Apoc 21,4).

2. Credința sutașului – rațiune, compasiune, smerenie

Credința sutașului roman este cheia întregului episod, făcându-L pe Domnul Hristos Însuși să se mire: „Nici în Israel n-am găsit atâta credință”. **Credința sutașului se întemeiază pe modul personal de a înțelege lumea și realitatea existenței, plecând de la realitatea profesională a vieții sale.** Fiind doar centurion este supus superiorilor săi și ascultă de ei, în timp ce, pe de altă parte, soldații săi sunt supuși lui și împlinesc ordinele sale. Întâlnindu-L pe Fiul lui Dumnezeu aplică această viziune profesională la modul în care Dumnezeu conduce această lume, înțelegând imediat că nu este nevoie ca Domnul să meargă să-i vindece sluga, căci poate realiza acest lucru printr-un simplu cuvânt. Sutașul face astfel un pas surprinzător de la realitatea înconjurătoare până în ordinea creației lui Dumnezeu! Sfântul Ioan Gură de Aur explică în modul următor credința sutașului:

„După socotința mea, sutașul se gândea că oștirile cele cerești, bolile, moartea și toate celelalte l se supunea lui Hristos, așa cum i se supuneau lui ostașii săi”³.

Afirmația centurionului roman nu este mai prejos decât definiția credinței dată de Sfântul Apostol Pavel: „Iar credința este încredințarea celor nădăjduite, **dovedirea lucrurilor celor nevăzute.** (...) **Prin credință înțelegem că s-au întemeiat veacurile prin cuvântul lui Dumnezeu,** de s-au făcut din nimic cele ce se văd” (Evrei 13, 1 și 3). Este uimitor cum un roman politeist ajunge la această înțelegere!

Modul în care sutașul a venit la credință, pornind de la experiențele concrete ale vieții și urcând de la ele la o realitate mai profundă nevăzută, de la sensibil la inteligibil, ne arată că credința nu este opusă rațiunii. Ea este un act de cunoaștere și ține de intelect, însă nu se oprește la rațiune, ci se adâncește în inimă. Blaise Pascal spunea că **„inima are**

3Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Matei, p. 340.

rațiuni pe care rațiunea nu le înțelege". Astfel, credința înseamnă o smerenie a minții, care poate cunoaște în primă instanță, dar nu poate pătrunde realitatea ultimă decât parțial. Prin aceasta, omul credincios nu se ghidează după sintagma „crede și nu cerceta”, ci după Predica de pe Munte a Mântuitorului, pusă în practică de centurion: „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide” (Mt 7,7).

Sutașul ne învață că credința se manifestă prin iubire. Deși societatea romană considera o slugă un bun material, centurionul se preocupă sincer de suferința slugii sale. **Credința sa este unită astfel cu compasiunea sau iubirea milostivă.** Credința lui ne învață așadar să purtăm și noi durerile celor de lângă noi prin rugăciune înaintea lui Dumnezeu! Un aspect, care contrariază în acest episod, este faptul că **credința poate exista acolo unde nu ne așteptăm!** „Nici în Israel n-am găsit atâta credință”, spune Mântuitorul, nici la cărturari, nici la preoți, nici la învățătorii legii, nici la iudeii de rând, ci la un centurion roman! Vedem că credința acestuia are puterea de a deschide porțile Împărăției cerurilor, căci Domnul Hristos spune după ce îi admiră credința: „mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în Împărăția Cerurilor”.

Toate aceste dimensiuni ale credinței sutașului ne face să-i cerem lui Dumnezeu să ne ajute și să ne lumineze să nu trăim în Biserică după sintagma prin care părintele Arsenie Papacioc critica marea ispită a vieții oamenilor care se declară și arată credincioși: „Tipic, tipic, și la inimă nimic”.

3. Despre puterea creatoare a Cuvântului

În cele din urmă doresc să tematizez un ultim aspect al credinței sutașului, care este central: **credința centurionului în puterea vindecătoare a Cuvântului!** Când Iisus i-a spus „venind îl voi vindeca”, sutașul a răspuns: „Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu, ci **numai spune un cuvânt și se va vindeca sluga mea**”. Un sutaș ne învață că cuvântul lui Hristos este energie, putere vindecătoare și transformatoare! Un singur cuvânt al lui Hristos este suficient pentru a schimba realitatea, pentru a transforma boala în sănătate, tristețea în bucurie, deznădejdea în nădejde, ura în iubire etc. Sutașul știe aceasta, iar noi devenim astăzi învățăceii lui.

Întreaga Sfântă Scriptură arată cum Dumnezeu creează și transformă prin Cuvânt. Vechiul Testament începe prin mărturisirea puterii creatoare a cuvântului divin: „Și a zis Dumnezeu: «Să fie lumină!» Și a fost lumină” (Fac 1,3). Evanghelia lui Ioan începe prin cuvintele: „La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul” (Ioan 1,1), arătând Cuvântul ca fiind principiul lumii! În spatele Cuvântului lui Dumnezeu stă întreaga Sa putere! În creștinism Hristos este însuși Cuvântul lui Dumnezeu întrupat, ipostazierea Cuvântului lui Dumnezeu într-o persoană. De aceea, atunci când Hristos vorbește bolnavii se vindecă, demonii fug, furtuna se liniștește, morții învie. Cuvintele sale sunt binecuvântare, iertare, vindecare, încurajare! Așa folosește Hristos puterea cuvintelor.

Omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu, iar astfel și cuvintele sale au putere! Un cuvânt poate să doboare și tot un cuvânt poate să ridice pe cineva. Fiind creați spre a ne asemăna tot mai mult cu Dumnezeu, avem chemarea de a face aceasta în primul rând în folosirea cuvintelor! Să le folosim și noi ca Hristos, pentru a încuraja, pentru a binecuvânta, pentru a ierta, pentru a vindeca, pentru a bucura pe aproapele nostru. Cât de mult contează cum folosim cuvintele! Cuvintele mici pot face lucruri mari. Sfinții Părinți ne învață că **un cuvânt bun îl face bun și pe cel rău, iar un cuvânt rău, îl face rău și pe cel bun!** Desigur, Dumnezeu folosește Cuvântul său și pentru a certa, a muștra, atunci când lucrurile nu sunt înțelese și făcute cu rea voință. Noi însă folosim tocmai

aceste cuvinte prea des, iar pe cele de binecuvântare, mângâiere și apreciere mult prea rar.

Următoarea experiență trăită mi-a arătat ce putere pot să aibă cuvintele. Eram o dată în mașină cu o familie, iar soția conducea. Soțul îi dădea doar comenzi din spate, în timp ce eu stăteam pe scaunul din dreapta: „mai repede”, „la dreapta”, „la stânga” etc. Mi-a părut prea autoritar și fără sensibilitate. Pentru că era un fiu duhovnicesc am îndrăznit să îi spun că ar fi frumos să-i spună soției înainte de exprimarea unei dorințe „Draga mea”. La primul viraj i-a spus sec „ia stânga”, la următorul s-a corectat: „Draga mea, aici facem la dreapta!” S-a uitat la mine și a zâmbit. După câteva săptămâni m-a căutat și mi-a spus că de atunci s-au străduit și își spun mereu: „Dragul meu” și „Draga mea”. M-a sunat să îmi mulțumească pentru că întreaga atmosferă din casa lor s-a schimbat! Ce frumos vor crește și copiii în această atmosferă de dragoste, bunătate a inimii, respect și sensibilitate.

Nu pot să închei această meditație la Evanghelia de astăzi, fără să amintesc faptul că în tradiția ortodoxă „cuvântul” are o așa de mare însemnătate, că prima parte a Sfintei Liturghii se numește „Liturghia Cuvântului”. Cuvântul „liturghie” înseamnă în greacă „lucrare publică”. **„Liturghia Cuvântului” este așadar „lucrarea publică” a Cuvântului lui Hristos în lumea aceasta după Înălțarea Sa la ceruri.** Prin citirea Evangheliei și explicarea acesteia în predică, cei prezenți aud „cuvânt cu putere multă”, cuvânt care se adresează „inimii adânci a omului”⁴, Lumină dumnezeiască, care dacă pătrunde până în adâncul ei ultim poate schimba viața, vindeca bolile și durerile sufletului și dăruia aripi spre a urca la cer. *Rugăciunea dinaintea de Evanghelie* ne arată modul în care Cuvântul lui Hristos ne poate transforma viața, precum s-a întâmplat cu sluga sutașului:

„Strălucește în inimile noastre, Iubitorule de oameni, Stăpâne, lumina cea curată a cunoașterii Dumnezeirii Tale și deschide ochii gândului nostru spre înțelegerea evanghelicilor Tale propovăduiri. Pune în noi și frica fericitelor Tale porunci, ca, toate poftele trupești călcând, să viețuim duhovnicește, cugetând și făcând toate cele ce sunt spre bună-plăcerea Ta”⁵.

Pr. Daniel Benga

⁴Arhimandritul Sofronie, *Viața și învățătura Starețului Siluan Athonitul*, p. 236.

⁵Liturghier, pp. 147-148.